Ahlak Felsefesi - 2

1. İhtiyacı olanlara yardım etmek gerektiği “yardım et” buyruğunda kendini duyurur.

Verilen örnekte ahlak yargılarının aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Subjektiflik
B) Normatiflik
C) Evrensellik
D) Kültürel olma
E) Eylemlerde açığa çıkma

2. Platon’a göre ahlaki eylemin amacı üstün iyilik olan “iyi ideası” na ulaşmak, Kant’a göre ise ödevdir. Ama yerçekimi kanunu herkes için geçerli, değişmez bilimsel bir yargıdır.

Buna göre ahlaki yargılarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Kişiye ve topluma göre değişir.
B) Olanı olduğu gibi ele alır.
C) Bilimsel yargılara yön verir.
D) Evrensel değeri vardır.
E) Doğru ve yanlış değeri alırlar.

3. Atina sokaklarında gençlerle felsefe yaparak yönetimi eleştiren Sokrates, bu yaptıklarından sorumlu tutulup ölüm cezasına çarptırılmıştır. Öğrencileri Sokrates’e kaçması gerektiğini söylediği halde o, karakterinin bir özelliği olan ahlaki duyarlılığı, dürüstlüğü ve cesareti nedeniyle kaçmayı reddetmiş ve baldıran zehri içerek ölmüştür.

Bu parçada aşağıdaki kavram çiftlerinden hangi ikisi arasındaki ilişki vurgulanmaktadır?

A) İyi ve kötü
B) Ödev ve istenç
C) Mutluluk ve haz
D) Erdem ve yaşam
E) Vicdan ve özgürlük

4. T. Hobbes “Yoksula yardım ettim, çünkü bu onu sevindirdi; onun sevindiğini görmek de beni mutlu etti.” der.

Buna göre T. Hobbes için ahlaki eylemin temelinde aşağıdakilerden hangisinin bulunduğu söylenebilir?

A) Ahlaki değerler
B) Öz çıkarını korumak
C) Güç ve güvenlik aramak
D) Ötekilere karşı sorumluluk
E) Kendi varlığını toplum için feda etmek

5. Platon’da ruhun istek, arzu ve iştahlarının bulunduğu parça için temel erdem, ölçülülüktür. Bu erdem, istek ve arzularda aşırıya kaçmama, ölçüyü kaçırmama, yapay gereksinimleri bastırıp asıl gereksinimleri karşılama yeterliliği ve becerisidir.

Bu erdem anlayışı ile Platon’un, aşağıdaki filozoflardan hangisinin etik anlayışını eleştirdiği söylenebilir?

A) J.S. Mill’in utilitarizmini
B) Stoacılığın kayıtsızlığını
C) Aristippos’un hazcılığını
D) Bergson’un açık ahlakını
E) Kant'ın ödev ahlakını

6. Ahlak yargıları öznel kanaatlerin, kişisel duyguların dışa vurumu olmak yerine; idealarla, nesnel olgularla ilgili hakikatlerin ifadesidir. Bu yüzden bir kimsenin adil olduğunu söylemek, adalet ideasına uygun yaşayan, bunun için çaba gösteren biri olup olmadığını söylemek anlamına gelir.

Bu parçadan yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İdealar, kendini nesnel olgularda bulur.
B) Ahlaki yargıların doğruluğu sınanabilir.
C) İnsanlar nesnel gerçekliği bilebilir.
D) Ahlaki değerler nesnel bir doğruluk değerine sahiptir.
E) Ahlaki değerler kültüre, çağa ve insana göre değişebilir.

Ahlak Felsefesi - 2

7. Alışveriş yapıyoruz ve para üstümüz fazla çıkıyor. Bunu söylemeye ve fazla parayı geri vermeye karar veriyoruz. Çünkü böyle davranmamıza sebep olan şey karşımızdakinin bu durumu fark edip de bize herkesin içinde söyleme ihtimalinin bulunmasıdır.

Böyle düşünen bir kişinin eyleminin Kant'a göre ahlaki olmamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özgürce yapılmış olması
B) Topluma hizmet etmemesi
C) İlahi bir kaynaktan gelmemesi
D) Bireysel çıkara dayanması
E) Koşullu buyruktan kaynaklanması

8. Yaratılmış her varlığı sevmek gerektiğini söyleyen Anadolu bilgeleri için insanı sevmek iyi, sevmemek kötüdür. İyilik yapmak, hoşgörülü olmak Tanrı'ya giden yolda en önemli değerlerdir. İnsanı sevmek Tanrı'yı sevmektir.

Anadolu bilgelerine ait olan bu görüşler aşağıdaki sözlerden hanginde en doğru şekilde ifade edilmiştir?

A) Hoşgörüde akarsu gibi ol.
B) Doğruluk seni bulmaz, sen eğri isen.
C) Yaradılanı sevdik, yaradandan ötürü.
D) Kibir bele bağlanan ağır bir taş gibidir.
E) Ya olduğun gibi görün ya göründüğün gibi ol.

9. Kişi kendi başına mutluluğa erişemez, kişinin mutluluğu ancak toplum içinde ve toplumsal yarar çerçevesinde gerçekleşebilir.

Bu görüşleri savunan bir kişi aşağıdaki yargılardan hangisiyle çelişmektedir?

A) İnsanların amacı mutluluktur.
B) Ahlaki değerler toplumsaldır.
C) İnsan bencil olduğu sürece mutlu olur.
D) Ahlaksal yaşam toplumla birlikte açığa çıkar.
E) Yarar kavramı toplumsal zeminde düşünülmelidir.

10. Ahlaklılığı bireysel ve sosyal mutluluk sanatı olarak tanımlayan Mill, mutluluğun haz dışında bir ölçütü bulunmadığını belirtir. Bununla birlikte mutluluğu ayrım gözetmeden hazla ölçmek, hazzı salt bedensel duyuma indirgemek olur. Bu yeterince gelişmemiş, kültürün süzgecinden geçmemiş bir hayat tarzını meşrulaştırmaya sebep olabilir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Her haz aynı ölçüde iyi ve değerli olamaz.
B) Hazzın niteliği değil niceliği önemlidir.
C) Haz insanın fiziki arzularının tatminidir.
D) Hazlara kayıtsızlık hali insanı mutlu eder.
E) Mutluluk, salt bedensel hazlar peşinden koşmak olmamalıdır.

11. Bergson'a göre bize hem doğruyu hem de iyiyi gösterecek olan kendi içimizdeki sestir. Çünkü bizim dışımızda, bizden bağımsız bir doğru ya da iyi yoktur. Yani bir insana yardım edip etmeyeceğimize dair bilgiyi bize ancak kendi içimizdeki ses verebilir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Evrensel ahlak yasasının içselleştirilmesi doğru davranışı gerçekleştirmemizi sağlar.
B) Evrensel ahlak yasasının temelinde sezgi vardır.
C) Eylemlerimize yön veren ahlak yasası nesneldir.
D) Evrensel bir ahlak yasası yoktur.
E) Tüm ahlaki değerler görelidir.

12. Meslek etiği, bütün mesleklerin iyi ve doğruya yönlendirilmesi konusunda ilkeler koyan, meslek üyelerinin kişisel arzuları doğrultusunda hareket etmelerini önlemeye çalışan, mesleki idealleri geliştiren ve ilkesiz üyeleri meslekten dışlayan ilkeler dizgesi olarak tanımlanmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi meslek etiğine uygun hareket eden birinin davranış şekli olamaz?

A) Kamu yaranının gözetilmesini sağlamak
B) Mesleki sorumluluklarını yerine getirmek
C) Mesleğini iyi yönde geliştirmek
D) Görevi kötüye kullanmak
E) Mesleki ilkelere uymak

